

Van jobanalyse naar instap-, groei- en specialisatiefuncties

Na een grondige jobanalyse kan je ook functies herdenken en creëren, zodat je jobs met verschillende competentievereisten kan aanbieden. Zo maak je jobs toegankelijker voor meer kandidaten, inclusief voor mensen die op dit moment een afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

Functies of jobs zijn opgebouwd uit een pakket van taken, die kunnen samengebracht worden in clusters.

- Een cluster is een logische bundel van taken die elkaar aanvullen en ongeveer hetzelfde type inspanning en gelijkaardige competenties vereisen.
- Taken die qua vereiste competenties veel op elkaar lijken en logisch samenhangen, horen dus samen in een cluster.

Bijvoorbeeld: in een productieomgeving kan 'machine bedienen' en 'basis kwaliteitscontrole' één cluster vormen, omdat beide taken basistechniek en nauwkeurigheid vragen.

Op deze manier kan je instapfuncties, groeifuncties en specialisatiefuncties ontwerpen

Instapfuncties

Een **instapfunctie** is een functie die toegankelijk is voor personen zonder diploma, zonder veel ervaring, en zonder gespecialiseerde kennis of vaardigheden.

- Een instapfunctie bestaat uit clusters van taken die frequent moeten uitgevoerd worden en die minimale competenties vereisen of competenties die makkelijk te trainen zijn.
- Door deze (clusters van) taken samen te brengen, schep je een functie die voor heel veel mensen toegankelijk is.
- Door instapfuncties te ontwerpen, blijven taken over die meer competenties vereisen of competenties die minder snel trainbaar zijn. Deze taken kan je echter toewijzen aan groeifuncties en specialisatiefuncties. Op deze manier zorg je ook voor een ontwikkelingspad voor mensen die instromen in instapfuncties.

Groeifuncties

Een **groeifunctie** is een functie die ontstaat door aan een instapfunctie extra taken toe te voegen naarmate de uitvoerder ervaring en vaardigheden opdoet.

- In vergelijking met instapfuncties vereisen deze functies meer of moeilijker te trainen competenties.
- Wanneer medewerkers in instapfuncties extra competenties ontwikkelen, kunnen extra taken aan hun job worden toegevoegd. Zo groeien medewerkers en functies samen.

Specialisatiefuncties

Een **specialisatiefunctie** is een functie met gespecialiseerde taken.

- Een specialisatiefunctie omvat naast andere taken ook (clusters van) taken die essentieel maar zeldzaam zijn en dus niet door iedereen moeten uitgevoerd worden.
- Een specialisatiefunctie kan ook taken omvatten die een hoog niveau van competenties vragen die niet iedereen in een team hoeft te beheersen. Daarom kan het een goed idee zijn om deze taken niet in elke job te stoppen, maar ze toe te wijzen aan een beperkt aantal werknemers die zich hierin specialiseren.
- *Bijvoorbeeld:* 'storingen oplossen' in een fabriek is cruciaal, maar moeilijk en weinig voorkomend.